

РЕШЕНИЕ

№ 232

гр. Костинброд, 11.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КОСТИНБРОД, III-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на трети февруари през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Стефан М. Стойков

при участието на секретаря Мария Г. Гергинова
като разгледа докладваното от Стефан М. Стойков Гражданско дело №
20211850100375 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид:

Делото е образувано по основна искова молба, предявена от ищеца „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752, седалище/адрес на управление: гр. София, бул. „България“ 49, бл. 53Е, вх. В, с която се иска осъждане на ответника – Й. П. Й. от гр. Г., да му заплати общата сумата от 9574.32 лева, в това число главница 3 000 лева, договорна лихва в размер на 1 451.01 лева, възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги в размер на 3 000 лева, лихва за забава в размер на 83.50 лева и законна лихва в размер на 2 039.78 лева, дължима от 26.03.2019 г. – датата на изтичане на погасителния план до 14.12.2020 г., както законна лихва от датата на входиране до окончателно заплащане на вземането.

Претендира присъждане на разноските от заповедното и от исковото производство.

С разпореждане на съда от 10.05.2021 г. е приложено ч. гр. д. № 961/2020 г. по описа на РС – Костинброд.

Ищецът твърди, че на 01.03.2017 г. е сключен Договор за потребителски кредит между ищеца и ответника, с който на последния е отпусната заемна сума в размер на 3 000 лева и същият се е задължил да я върне на 24 месечни вноски.

Твърди, че е сключено и споразумение за предоставяне на допълнителни услуги.

Ищецът твърди, че длъжникът не е изпълнявал поетите с договора задължения и не е направил нито една погасителна вноска, след което е изпаднал в забава. Ищецът твърди, че на датата 26.03.2019 г., на която е изтекъл срокът, съгласно погасителен план, е изискуемо

цялото задължение по договора.

Първоначалната претенция на ищеца е заявена като установителна с правно основание чл. 422 от ГПК, но в настоящото производство е констатирано подаване на исковата молба извън едномесечния срок по чл. 415 от ГПК, поради което след даване указания на ищеца е поискано от негова страна преминаване от установителна към осъдителна претенция.

В съдебно заседание ищецът не изпраща представител, като писмено е поискано делото да се разгледа в негово отсъствие. Писмено заявява, че поддържа предявените претенции, като претендира разноски и представя списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът чрез упълномощения представител оспорва предявения иск, като твърди, че не е сключвал соченото от ищеца споразумение за предоставяне на пакет от то допълнителни услуги.

Твърди, че няма доказателства за извършено плащане, а и освен това в исковата молба е посочено друго лице като получател на сума.

Иска отхвърляне на иска изцяло, както и да му бъдат присъдени направените разноски.

В съдебно заседание ответника се представлява от упълномощен представител – адвокат Т.Т. от САК, който поддържа направеното оспорване. Претендира разноски, като представя списък по чл. 80 от ГПК.

След преценка на приложените писмени доказателства и от двете страни съдът намира от правна и фактическа страна следното:

Искът е допустим, а по същество е частично основателен.

Налице са неоспорени и надлежни доказателства за наличие на облигационна връзка – заемно правоотношение между ищеца и ответника.

На 01.03.2017 г. ищеца и ответника са сключили договор за потребителски кредит № 3017592018, съгласно който на Й. е отпусната заемна сума в размер на 3 000 лева, която е следвало да бъде връщана за 24 месеца за точкова на брой месечни вноски, всяка в размер на 185.46 лева, с дата на вноската 26 ден от месеца.

Налице е и сключено споразумение за предоставяне на допълнителен пакет от услуги на стойност 3 000 лева, като тази сума е добавена към погасителните вноски, по който начин общата погасителна вноската, която е следвало да бъде внасяне ежесмесечно съгласно приложения погасителен план, възлиза на 310.46 лева.

Общата дължима сума от ответника е в размер на 7 451.04 лева ведно с вноската по допълнителния пакет услуги, в това число заемна сума от 3 000 лева, договорна лихва в размер на 1 451.04 лева за периода 26.04.2017 г. – 26.03.2019 г., както и сумата от 3 000 лева за закупен пакет от допълнителни услуги.

Няма данни от страна на ответника да е извършено някакво плащане по дължимите месечни погасителни вноски.

Според съда е налице валидно облигационно отношение, възникнало между ищеца, в качеството на заеодател и ответника, като са налице доказателства – платежно нареждане, съгласно което заемната сума от 3 000 лева е предадена на ответника чрез банков превод в посочена от негова страна банкова сметка в „Обединена Българска Банка „ АД. Съдът приема за неоснователни възраженията на ответника за превеждане на сумата на друго лице, след като очевидно става дума за техническа грешка в ИМ и се има предвид, че сумата е преведена конкретно на ответника, след като съвпадат идентификационните дата и референция с представеното платежно, видно от което сумата е наредена в полза на

ответника по банкова сметка, посочена от него и вписана в договора.

Принципно са неоснователни твърденията на ответника за липса на сключено споразумение за предоставяне на допълнителен пакет услуги от страна на ищеца, след като споразумението е налице и е подписано от ответника. Това писмено доказателства е неоспорено по реда на ГПК, поради което от формална страна е налице такова споразумение за допълнителен пакет, включващ различни по вид услуги, свързани с договора за кредит, а именно: приоритетно разглеждане на и изплащане на потребителски кредит, отлагане на вноски при различни обстоятелства, намаляване на погасителни вноски, промяна на дата на падеж и улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства.

По делото няма доказателства за използване на някоя от услугите, включени в този пакет, предлаган от ищеца, като липсват и каквито е да е правила за определяне стойността на този пакет от допълнителни услуги.

При тези факти, установени без противоречия от представените от ищеца писмени доказателства съдът намира, че претенцията на ищеца е основателна в частта, в която се претендира връщане на главницата – заемната сума и договорната лихва, докато в останалата част претенциите на ищеца се основават на клаузи от договор, споразумение и ОУ, които са недействителни, съответно непораждащи задължения за ответника.

Налице е валидно облигационно правоотношение между ищеца и ответника, възникнало след сключен договор за потребителски кредит в необходимата форма и с необходимото съдържание, и предаване на заемната сума на ответника, с за него е възникнало задължение да върне заемната сума, ведно с договорената лихва, представляваща възнаграждение за ищеца за предоставената финансова услуга, по начин и в сроковете, установени с договора и погасителния план към него.

Поради това ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 3 000 лева, представляваща главница, сумата от 1 451.04 лева, представляваща договорна лихва за периода от 26.04.2017 г. до 26.03.2019 г.

Основателно се претендира и обезщетение за забава в размер на 83.50 лева за период до изтичане на срока за потребителски кредит.

Изцяло неоснователно е искането за присъждане на сумата от 3 000 лева, представляваща възнаграждение за ищеца за закупен пакет от допълнителни услуги, тъй като според съда остава неясно по какъв начин е формирано това възнаграждение, което е идентично по размер със заемната сума, като без съмнение такъв пакет услуги се договаря в зависимост от заемната сума и се определя /по необясним начин/ именно според този размер и срока на договора. Няма ясно разписани правила или тарифа, според която се определя цената на този допълнителен пакет от услуги, като съдържанието на описаните допълнителни услуги дава основание за извод, че това споразумение е част от договора за кредит, тъй като сумата е определена и вписана в договора за кредит, но не и в изричното споразумение за предоставяне на този пакет от услуги. Това споразумение е сключено със самият договор за кредит, макар и с отделна точка – т. V, както и с изрично уточнение, че не представлява условие за получаване на заемната сума. Споразумението за предоставяне на такъв пакет услуги е част от договора, още повече и предвид характера на описаните услуги, които пряко касаят сключване на договора – приоритетно разглеждане на документи, и изпълнението му – отлагане или изменение на вноски, промяна дата на падеж и улеснен отпускане на доп. средства. Според съда тези клаузи, уговарящи заплащане на възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги и самото споразумение са нищожни като неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143, ал. 1 и ал. 2, т. 5 и т. 19 от Закона за защита на потребителите, тъй като вписаната цена на услуги, включени в един общ пакет, е необоснована и неясно формирана на първо място. Кредиторът по договор за потребителски кредит има право да събира такси или комисионни за допълнителни услуги – чл. 10а от Закона за потребителския кредит, но по своя смисъл разпоредбата предвижда възможност за начисляване на такива суми за предложени и съответно ползвани услуги. В конкретния случай, още при сключване на договора е определена цена за пакет услуги в размер на сума равна на размера на предоставената заемна сума. Остава неизвестно дали е ползвана услугата приоритетно разглеждане и изплащане на кредита, намаляване размера на погасителните вноски, смяната на дата на падеж и улеснение при допълнително кредитиране, но предвид посочената дата на просрочие може да се направи извод, че пакетът услуги не е ползван в тези насоки.

Според съда по същество тази клауза представлява и нерегламентирано

допълнително възнаграждение за кредитора, което се определя съобразно размера на отпусната сума и срока за връщане на заемната сума, което представлява заобикаляне на ЗПК що се отнася до формиране на ГПР – пет пъти размера на законната лихва, в който следва да бъдат включени /освен лихвата/ всички преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, което се определят като процент от размера на кредита на годишна база. Заобикалянето на закона се изразява в начисляване на дължими суми при сключване на договора, без включването им при изчисление на ГПР /според чл. 19 от ЗПК/, по който начин се заобикаля изискването на посочената разпоредба за максималния размер на тази основна характеристика на конкретен договор за потребителски кредит, а в конкретния случай размера на ГПР е близък до максимално допустимия към този момент – 50 %, след като от месец 02.2016 г. ОЛП на БНБ е нулев /публичен по чл. 35 от ЗБНБ/.

Отделен е въпроса за прекомерния размер на цената на този пакет допълнителни услуги, в която насока съдът намира, че не следва да излага допълнителни аргументи, освен вече посочения – цената на допълнителните услуги е в размер, идентичен с размера на заемната сума, което противоречи на закона и морала, съответно клаузите в тази насока са нищожни и на основание чл. 26 от ЗЗД.

Според съда претенцията за законна лихва за периода преди подаване на заявлението в размер на 2 039.78 лева, начислена за периода от 26.03.2019 г. – датата на изтичане на погасителния план, до 14.12.2020 г., е частично неоснователно поради начисляването му в противоречие на закона. Съгласно член единствен от ПМС № 426 от 18 декември 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения, годишния размер на законната лихва за просрочени парични задължения е в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта. Основния лихвен процент на БНБ /публичен – чл. 35 от ЗБНБ/ от 01.02.2016 г. до момента е нулев, поради което размерът на законната лихва за забава е 10% за година, която според правилата за този вид изчисления се състои от 360 дни /месеците по 30/, в каквато насока и цитираното ПМС определя, че дневния размер на обезщетението е в размер на 1/360. Периодът от 26.03.2019 г. – датата на изтичане на погасителния план, до 14.12.2020 г. съдържа една година, осем месеца и осемнадесет дни, или общо 618 дни, от които следва да бъдат извадени четири месеца или 120 дни поради изричното уточнение, на ищеца, че в периода от 13.03.2020 – 13.07.2020 г. не е начислявана лихва за забава съгласно чл. 6 от ЗМДВИППП, поради което процесния период е в размер на 498 дни.

Дори и без математически изчисления е видно, че претендираната сума от 2 039.78 лева за забава е определена върху многократно по-висок процент от законната лихва за периода – 10%, и то неколкратно, като дори и на база цялата претендирана сума, включваща главница, договорна лихва и сума за пакет – 7 451.04 лева, законната лихва за периода от 498 дни е в размер на 1 032.72 лева, поради което очевидно претендираната сума е определена върху близо двойно по-висок процент законна лихва, което е направено в нарушение на посочения нормативен акт.

Проста лихва, каквато е и законната, се изчислява на годишна база, като забавената главница и договорна лихва – сумата от 4 451.04 лева, се умножи по размера на законната лихва за година 10 процента, резултата се раздели на 100 и полученото число се умножи по съотношението дни забава 498 върху дни в годината - 360.

Определена по този начин законната лихва за забава върху просрочените действителни задължения е в размер на сумата от 615.72 лева, в какъвто размер следва да бъде уважена претенцията за законна лихва за забава за периода от 26.03.2019 г. – датата на изтичане на погасителния план, до 14.12.2020 г., като бъде отхвърлена тази претенция за размера над тази сума до пълния размер от 2 039.78 лева.

Следва да бъде отхвърлено частично и искането за присъждане на законна лихва от подаване на заявлението, след като заповедното подаването на иск извън срока по чл. 415 от ГПК дава основание за извод, че ищецът не може да се ползва от правилото, че искът се счита за заведен с подаване на заявлението. Поради това следва да бъде отхвърлено искането за осъждане на ответника да заплати законна лихва за периода от подаване на заявлението – 15.12.2020 г. до 07.05.2021 г. – дата на подаване на исковата молба.

Искането на ищеца за присъждане на разноски следва да бъде уважено и бъде присъдена сума пропорционална на уважената част от исковете. Предявените претенции са в

общ размер 9 574.32 лева, докато уважената част е в размер на 5 150.26 лева.

Присъдените разноските в заповедното производство са в размер на 341.48 лева, в това число сумата от 191.48 лева за ДТ и 150 лева за адвокатско възнаграждение при условията на чл. 78, ал. 8 от ГПК, но следва да бъде отказано присъждането им на основание изложените по-горе аргументи, че исковата молба не е подадена в срока по чл. 415, ал. 4 от ГПК, съответно няма основание да се счита, че исковото производство е законосъобразното и в срок продължение на заповедното такова.

Разноските, претендирани в исковото производство са в общ размер на 538.14 лева, в това число сумата от 238.14 лева за заплатена ДТ и сумата от 300 лева за адвокатско възнаграждение при условията на чл. 78, ал. 8 от ГПК /съдът е пропуснал да събере дължимата държавна такса за исковото производство в пълен размер – 419.04 лева, без да отчита като внесени суми в заповедното п-во, след като искът не е предявен в срок/.

Съразмерно с уважената част от исковите следва да бъдат присъдени разноски за настоящото производство в размер на 289.47 лева.

Предвид изхода от делото е основателно искането на ответника за присъждане на разноски, съразмерно с отхвърлената час, като са представени доказателства за разноски в размер на 800 лева за заплатеното адвокатско възнаграждение. При обща претенция в размер на 9 574.32 лева отхвърлената част е в размер на 4 424.06 лева.

Съразмерно с отхвърлената част следва да бъдат присъдени разноски на ответника в размер на 369.66 лева.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ОТВЕТНИКА - Й. П. Й., ЕГН ***, ДА ЗАПЛАТИ НА ИЩЕЦА – „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752, седалище/адрес на управление: гр. София, бул. „България“ 49, бл. 53Е, вх. В, СЛЕДНИТЕ СУМИ: Сумата от 3 000 /три хиляди/ лева, представляваща главница; Сумата от 1 451.01 /хиляда четиристотин петдесет и един лева и една стотинка/ лева, представляваща договорна лихва за периода от 26.04.2017 г. до 26.03.2019 г.; Сумата от 83.50 /осемдесет и три лева и петдесет стотинки лева, представляваща законна лихва за забава за периода от 27.04.2017 г. до 26.03.2019 г.; Сумата от 615.72 /шестстотин и петнадесет лева и седемдесет и две стотинки/ лева, представляваща законна лихва за забава за периода от 26.03.2019 г. до 14.12.2020 г.; Законна лихва от подаване на исковата молба – 07.05.2021 г., до изплащане на вземането;**

ОТХВЪРЛЯ ИЗЦЯЛО И ЧАСТИЧНО ИСКОВЕТЕ НА ИЩЕЦА - „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 ЗА ОСЪЖДАНЕ НА ОТВЕТНИКА - Й. П. Й., ЕГН ***, ДА МУ ЗАПЛАТИ СУМИ, КАКТО СЛЕДВА:**

- **ИЗЦЯЛО** иска за заплащане на сумата от 3 000 /три хиляди/ лева, представляваща възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги;
- **ЧАСТИЧНО** иска за заплащане на законна лихва за забава за периода от 26.03.2019 г. – датата на изтичане на погасителния план, до 14.12.2020 г. за разликата над сумата от 615.72 /шестстотин и петнадесет лева и седемдесет и две стотинки/ лева, **ДО ПЪЛНИЯ РАЗМЕР** на тази претенция от 2 039.78 /две хиляди и тридесет и девет лева и седемдесет и осем стотинки/ лева;

- **ЧАСТИЧНО** иска за заплащане на законна лихва за забава за периода от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 961/20 г. по описа на Районен съд Костинброд – 15.12.2020 Г., до датата на подаване на исковата молба - 07.05.2021 г.

ОСЪЖДА ОТВЕТНИКА - Й. П. Й., ЕГН ***, ДА ЗАПЛАТИ НА ИЩЕЦА – „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 сумата от 289.47 /двеста осемдесет и девет лева и четиридесет и седем стотинки/лева, за направените разноси в настоящото производство, съразмерно с уважената част от исковете.**

ОТХВЪРЛЯ ИСКАНЕТО НА ИЩЕЦА – „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 ЗА ОСЪЖДАНЕ НА ОТВЕТНИКА - Й. П. Й., ЕГН *** ДА МУ ЗАПЛАТИ РАЗНОСКИ по ч.гр.д. № 961/20 г. по описа на Районен съд Костинброд;**

ОСЪЖДА ИЩЕЦА – „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, ЕИК 175074752 ДА ЗАПЛАТИ НА ОТВЕТНИКА - Й. П. Й., ЕГН *** сумата от 369.66 /триста шестдесет и девет лева и шестдесет и шест стотинки/ лева за направени разноси в настоящото производство, съразмерно с отхвърлената част от исковете.**

Решението подлежи на обжалване пред Софийски окръжен съд в двуседмичен срок от получаването му.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия при Районен съд – Костинброд: _____